BR. 1975

Navên Kurdî

NASNAME

Nav: Kevî

Paşnav: Berfîradî

Cihê bûyînê: Riha

Roja ji dayikbûyînê: 15.07.1979

NO 123 145 940 9

Ta sala 2000 î derbas dibe

Amed Tîgrîs

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

BR.1975

Navên Kurdî

INSTITUT KURDE DE PARIS
BIBLIOTHEQUE

Institut kurde de Paris

Amed Tîgrîs

Institut kurde de Paris

Utgivare: APEC TRYCK & FÖRLAG
Berhevkar: Amed Tigrîs

Adress
Box 3318, 163 03 Spånga - Stockholm
Tel: 08 - 761 81 18

ISBN: 91-87730 20 0

Dîyarî

* *J i bo ew zarokên Kurd ên ku ji nû dayîk dibin;*
* *Ji bo ew dê û babên Kurd ên ku dixwazin navên şêrîn ên kurdî li zarokên xwe bikin!*

Institut kurde de Paris

Pêşgotin

Navên kurdî, bi dîroka sîyasî,aborî,civakî û bi ya oliya (dîniya) Kurd û Kurdistanê ve,bi awakî hûr û kûr girêdayî ye. Mirov dema bi metoda zanyariya dîrokî lê bikole, ew çax ev rastî baş dîyar dibe. Di hêla guhartina navên kurdî de, di dîroka Kurdistanê de, bi taybetî di hêla olî de çend qonax û pêngavên girîng û mezin hene. Mirov kare wan weha bi rêz bike:

Berî ola Îsa, Kurd jî wekî piraniya gelên Rohilata Navîn *Manî û Zerdeştî* bûn. Her çiqas Kurd, wek gel û komikên din ên wê demê di warê sîyasî, aborî û civakî de pêşneketi bû jî, lê dîsa di nav xwezayê (tebîetê) de aza û serbixwe bûn... Ji xwe prensibên bingehî yên ola Zerdeşt xweza bi xwe ye! Di vê dema han de, hem navê jin û hem jî navên mêran tevayî û xwebiser bi kurdî bûn û piraniya wan navan dîsa ji xwezayê dihat. Ji wê demê ta niha, bi hezar salan navên kurdî bi awakî popîler di nav gelê kurd de hatîye jîyandin û vejandin. Wekî, *Gulê, Rozê, Kewê, Axa, Berxo, Gulo* û hwd...

Ji ber ku zimanê kurdî, di komika Hîn - Ewropayî de ye û di nav vê komikê de jî, di şaxa Îranî de cîh digire, navê Kurd û Farisan gelek nêzî hevdu ne. Ev jî bûyerekê gelek adetî ye. Her çiqas bi sed salan in, ku welatên Ewropa, dewletên xwe yên serbixwe avakiribin jî, ji derî çend navên wan ên taybetî piraniya navên wan an wekî hev,an jî ge-

lek nêzî hevdu ne.. Wekî *Hans,Eva,Monica, Margreta, Stefan, Tomas, Kent....*

Derketin û belavbûna ola Xiristiyanî, tesîrekê mezin li ser Kurdan nekir. Kurdan bi awekî hêsa dev ji ola xwe ya Zerdeştî berneda. Lê cîranên wan ên dîrokî *Ermenî* û *Asûrî* Xiristîyaniyê qebûl kirin. Ev yek hinek caran tesîr li Kurdan jî kirîye. .Kurdên ku bûne Xiristîyan ne gelek bûn.Li gor M. Emîn Zekî,Kurdên Xiristiyan kêm in û ew li Kurdistana Başûr dijîn. Seydayê Cigerxwîn jî qala Kurdên xiristîyan dike. Hingê bive-neve hinek tore û çanda Xiristiyanî jî di nav Kurdan de cîh girtîye. Û herweha navên ku bingehên wan ji ola Xiristiyanî û Yahodî jî tên dikevin nav Kurdan. Wekî, *Hewa* (Eva), *Meryem* (Maria) û *Îsa*...Lê dîsa jî mirov baş nizane, ev nav ji tesîra Îslamiyê an jî, ji ya Xiristaniyê hatine!..

Di dema gengeşe û kele-kela ola Îslamê de, Kurdan,bi riza xwe Îslamê qebul nekirin. *Artêşên* (ordiyên) Ereban ên Îslamî, êrîşên giran û zorbe birin ser Kurdistanê. Ola Îslamiyê bi darê zorê bi Kurdan dan qebûl kirin. Di vî şerê olî de, leşkerên Ereban, bêhejmar Kurd kuştin û Kurdistanê talan û wêran kirin. Piştî ku ola Îslamê di nav Kurdan hat qebûl û rûniştandin;wekî gel û komikên din ên Îslamî, Kurd jî, tore û çanda (kultura) Ereban, ji xwe re kirin serkeftin û serbilindiyek. Hêdî hêdî çand û toreyên xwe dan aliyekî, an jî ji bîr kirin. Xweza di hêla navlêkirinê de jî, Kurd ber bi navên Erebî çûn. Navên Ereban, ji xwe re pîroz û popîler dîtin. Di şûna navê kurdiyê şêrîn de, navên Ereban li zarokên xwe kirin. Gel xistin bin psîkolojiyekê weha ku dema navên erebî li zarokên xwe bikin, jiyan û temenên (emrên) zarokên wan dirêj dibin. Rihên wan pak, qeder û qismetên

Institut kurde de Paris

wan fireh û dewlemend dibin...

Edî navên kurdî yê spehî, bi quwet û hîkmeta ola Îslamê ji bîr diçin. Di şûna *Kewê* de Fatma û di şûna *Hezarê* de jî Ayşe tê lêkirin. *Mamo* dibe Muhemmed û *Gulo* jî dibe Alî!!!

Di wê dema han de jî dezavantajekê Kurdan ew bû, ku xwe wekî dewlet û civatekê hevgirtî bi rêxistin nekiri bû. Ji ber vê yekê jî, nikari bû, li dij Îslamê, çand û toreyên xwe yên netewî biparêzin. Bi taybetî di dema karbidestiya *Abasî, Sefafî, Selçûqî û Elî-Osmaniyan* de, ji her alî ve ketin bin tesîra Îslamê. Dewletên Osmanî û Îranî bi navê Îslamê, sal bi sal, bi awakî zanistî çand û zimanê Kurdan guhartin. Bişaftin. Di vê dema han a reş de, bi taybetî navê kurdî, wek ku mirov li berî û sehrayên Ereban li daran bigere, yek yek man! Bi awakî gelemperî navên kurdî wenda bûn. Hîn îro jî, navê Kurdan ji sedî heştê bi erebî ne.

Navê kurdî li heywanan tên lêkirin

Çend bavik piştî qebûlkirina ola Îslamê, hingê Kurd, navên Ereban li zarokên xwe dikin û navên kurdî jî li heywanan datînin. Ev kiryar heta îro jî di nav Kurdan de berdewam e. *Gulo, Xemlo* ji bo *gayan, Erîş, Şîyar, Bêlan* ji bo seyan (kûçikan) û *Bêlîcan, Bozê, Rîhan* û hwd... jî ji bo hespan bikartînin. Ev yek, bi armanc û zanabûn tê kirin. Bi psîkolojiya olî,êdî Kurdan Zimanê Erebî pîroz dizanibûn û zimanê xwe di pileya (derecea) diduyan de didît. Ev jî dîyariya (xelata) Îslamê bû, ku ji me Kurdan re maye!..Dîyariya Ereban ev e; lê ya Tirkan çi ye?

Institut kurde de Paris

Komara Tirkîyê û navên kurdî

Wekî ku di navê wê de jî dîyar e, Komara (cumhuriyeta) Tirkîyê, li ser bingehê regezê (ras) Tirk avabû. Dewleta Tirk hemû karûbarên xwe ji bo tirk-kirinê amade kir. Xweza di hêla navlêkirinê de jî, pêngavên tirk-kirinê avêt. Tirkan bi avakirina komara xwe re hêdî hêdî dev ji navên Ereban berdan. Di şûna navên erebî de navên tirkî û yên ewropayî li zarokên xwe kirin. Kurdên Kurdistana Bakûr jî, hem ji ber nezanî û hem jî ji ber daxwaz û zordestiya dewleta Tirk a nîjadperest, evcar di şûna navên erebî de, navên tirkî li zarokên xwe kirin. Her çiqas ev navên tirkî hejmara wan kêm be jî, lê dîsa îro li Kurdistanê mirov rastî *Erol,Bîrol,Hakkan,Turkan,bîrgul,Songul ,Çîğdem* û wekî wan tê.

Di wê dema han de li Rohilat û Başûrê welatê me tekoşîn û şerê netewî geş û germ dibûn. Bi şîyarbûn û tekoşînê re navên kurdî jî di nav gel de belav bûn û cîh digirt. Her çiqas îro jî di nav van herdu perçeyên welatê me de navên farisî û erebî hebin jî, lê li gor her du perçeyên din, dîsa gelek kêm in.

Li Kurdistana Bakûr,piştî şikestin û têkçûna serhildanên *Qoçgirê,Ş. Seîd, Agirî û Dêrsimê* neteweyê me, demek bêdeng ma. Ji 1960 î şûn de li Kurdistana Bakûr şîyarbûna netewî bi awakî dizî û nerm, ji nû de destpêkir. Bi şîyarbûn û tekoşîna netewî re navên kurdî jî, di nav gel de zîl û şax da.

Institut kurde de Paris

Di nav Kurdan de zîldana ramanên sosyalîst û navên kurdî

Ji 1970 -î şûn ve, li Kurdistana Bakûr bi bîrûbawerî û şîyarbûna netewî re ramanên sosyalîst jî di nav karmend (memûr), xwendevan û ronakbîrên Kurd de zîlda û belav bû. Di demekê kurt de, ev yek li perçeyên din jî tesîr kir. Ji ber ku ev hîn destpêka bîrûbawerî yên sosyalîst bû, bi xwe re gelek kêmasî û çewtî jî anîn. Hinekan çavê xwe yê çepê girtibû û bi yê rastê tenê li hêla netewî dinêrîn. Hinek sosyalîstên Kurd jî , çavên xwe yê rastê girtin, wan jî bi tenê ji aliyê çînî (sinifî) ve li dozê hûr dibûn. Di wê demê de çepên Kurd di hêla navlêkirinên kurdî de jî,ketin nav çewtî û şaşîyên mezin. Wan, dîsa çepên Tirkan ji xwe re mînak (mîsal) û rêber girtin. Navên zarokên xwe bi tirkî *Özgur,Barış,Devrim,Savaş,Deniz* û hwd. lêkirin. Hinekên tûj jî, navên lîder û kesên welatên sosyalîst li zarokên xwe danîn. Wekî *Fîdel, Brejnev,Mao, Slava, Nataşa!*...Ev dem jî tije bû.

Îro her ku diçe, Kurd bi gelemperî di warê netewî û navnetewî de têdigêhin û bi awekî serwext û serkeftî pêngav bi pêngav pêşdikevin. Xwenasiya netewî bi zanyariya sosyalîst ve tê nexşandin û xemlandin. Dema zaroktî û naşînî li paş dimîne!

Dergehê xwenasiya netewî

Di van 15-20 salên dawî de, doza Kurd û Kurdistanê berfireh û geş bû. Doz ji nav çend mela,karmend, ronakbîr û xwendevanan derket; êdî Kurd ji her çîn û qadî xwedî li dozê

derdikevin. Pirbûn û belavbûna navên kurdî, di vî warî de mînakekê berçav e. Ji ber vê yekê jî Dewleta Tirk a nîjadperest bi kurdî navlêkirin qedexe dike. Qedexe,cezakirin û girtîgeh (zîndan) nikarin ber li navên kurdî bigirin. Îro di her malbateka Kurd de navê kurdî li zarokên xwe kirin, bûye prensib û pîvanekê nîştîmanperwerî. Êdî Kurdekî xwezan, pêşverû, sosyalîst û nîştîmanperwer têviliyên (ferqên) navbera *Ahmed,Mihemed,Bîrgul,Bîrol,Bariş û Nataşayê* dibîne. Asîmîlasyon, asîmîlasyon e. Ji bo gelên bindest navên pêşverû û paşverû tiştekî naguherîne. Armanc ji holê rakirina asîmîlasyonê ye. Di hêla nav lêkirinê de, li gor do ,îro rewş baş e. *Özgurê* doyîn, îro bûye *Azad* û *Devrîm* jî bûye *Şoreş*. Di bingehê ev pêşveçûna han de, xwenasî heye.Neteweti heye.Kurdperwerî heye. Ji xwe bingehê pêşverûtî û sosyalîstiyê jî ev e. Ew kesî xwedî ne nasnametî (bê kîmlik-bê identitet) wekî kesê bê bav e. Lixwekirina navê kurdî, xwenasî ye. Pêşketin û serfiraziya şexsî ye. Navê kurdî li zarokên xwe kirin pîvenekê mirovî û nîştîmanperwerî ye. Dîtin çi dibe, bila bile, ev pîvan naye guhartin.

Çend gotın li ser xebata vê berhevokê

Îro li Kurdistanê, bi taybetî li beşa Bakûr a ku ji aliyê Tirkiyê ve hatiye dagîr (îşgal) kirin navên kurdî li zarokan kirin qedexe ye. Ev qedexekirina Dewleta Tirk, ne bi tenê bi welat tê tixûb (sînor) kirin; heta nav dewletên Ewropayê jî dirêj û dom dike. Herweha li welatên Ewropa balyozxanên (konsolosxanên) Tirk lîsteyên navên kurdî yên qedexekirî li

salonên xwe dalqandine. Rêdan û destdana navên kurdî nadin. Gelo îro nîjadperestî û kewneperestiyekê weha li darê dinê, li cîhekî din jî heye û tê dîtin? Li dij vê yekê hem li welêt û hem jî li derî welêt bi tekoşîna giştî re, tekoşîna nav lêkirinê jî berdewam e. Roj bi roj pêwestiya navên kurdî bêtir dibe. Min, ev valahiya han dît û ji ber vê yekî jî dest bi berhevkirina navên kurdî kir. Di destpêkê de min xwest em çend kes bihevdu re xebat bikin, lê mixabin nebû. Cara yekem, ew navên ku hebûn, min ew nivîsandin. Bi du re min çav li rojname, kovar, pirtûk,broşûr û nivîsarên kurdî yên ku hebûn gerand.Ez di Hawar,Tekoşer,Kürdistan da Eğitim Süreçlerî (Rohat),Kurd û Ferhengî Bêgane (Kerim Husamî), rastî lîsteyên navên kurdî hatim. U min di Kurdistan Tarihi (M. Emin Zeki),Tarîha Kurdistan (Cigerxwîn),Doza Kurdistan (Zinar Slopî),Kurdistan Tarihinde Dersim (Dr.Vet. Nuri Dersimî),Merwani Kurt tarihi (Ibnul-Erzak), Şerefname (Şerefxan),Rêbera Sêzimanî (Azîz R. Akrawî) û di hinek nivîsarên din de jî rastî navên kurdî hatim. Stranên kurdî yên klasîk ji min re bûn çavkaniyên herî dewlemend û fireh.

Çiqas kaset û sêlikên kurdî yên ku hebûn û ez karibûm wan bi destxin, min hemû berhevkir. Guhdarî û temaşa wan kir. Strana Kurdî ya ku di *Roja Nû* de (Roja Nû ya ku ji aliyê Mîr Dr.Kamran Alî Bedirxan ve di navbera salên 1943-1946-an de hati bû çapkirin û weşandin) ji xebata min re bû çavkaniyeka mezin û dewlemend. Di wan stranên nivîsî de gelek navê kurdî yên kevn hatin dîtin..

Min, di vê xebata xwe ya lêgerînî de navên herêm, bajar,gund,eşîr heta yên hinek tarîqatan jî ji bîr nekir û wan nivîsand. Wek;*Botan,Têrkan,Soran,Mahabat,Mêrdîn,Şûşar,*

Institut Kurde de Paris

Kîkan,Milan, Gêlan...

Di vê lîsta berhevokê de gelek navên law û keçan wek hevdu ne.Wekî;*Newroz,şoreş,şêrîn,Rêzan...* Ev bûyerekê normal e. Di gelek zimanên din de jî mirov rastî wekhevbûna navên keç û lawan tê. Di tirkî de *Yaşar*, di erebî de *Necat, İkram, Sebah* û di zimanê Ewropayîyan de *Danîel...* ji bo law û keçan tev de bikartînin.Ew navên keç û lawan ên ku wek hevdu ne, min di lîstê de wan bi (*) îşaret kir. Ji derê wan hinek nav hene, ku di zarevayekî de maneyek û di zaravayê din de jî maneyekê din tê, an jî ji mirov re seyir tê; ji bo dîyar û zelalkirina vê yekê jî, min li himber navên welê (S) ji bo soranî, (D) ji bo dimilî, (K) ji bo kurmancî û (H) jî ji bo zaravayê hewremanî bikaranî.Dîsan min di nav perantêzê de maneyên gelek navan li hember wan nivîsand. Lê belê, hinek nav hene ku xwerû bi kurdî ne û di nav kurdan de ta îro kurdîtiya xwe parastine, lê îro çu maneya wan nîne. Bi tenê wek nav mane. Ji xwe di her zimanî de jî navên weha hene. Piraniya navên ewropayiyan îro maneyên wan winda bûne. Dîsa di lîstê de hinek nav hene, ku mana wan ji aliyê her kesî ve tê zanîn. Min pêwîstiya nivîsandina maneyên wan jî nedît û nenivîsand.

Di vê berhevokê de heta ku ji destê min hat,min navên kurdî yên xweser û xas hilbijart. Lê min, hinek navên nîv kurdî jî girte vê lîsta han. Ji ber ku ew hem nîv kurdî bûn û hem jî di dîroka Kurdistanê de cîhên wan ên taybetî hene. Wekî; *Alî-Şêr,Alî-Şan,Şeref-Xan,Simko...*

Min, ev berhevoka xwe berpêşî gelek hevalên ku ji perçe û ji herêmên cuda cuda hatine kir û herweha di nav van hevalan de yên ku bi zaravayên soranî,dimilî,feylî û hewremanî jî dizanibû hebûn. Ji derî organîze,berhevkirin û

redektê, di vî karî de rol û kedekê min yê taybetî çênebû. Ev berhema xebatekê kollektîv e.

Di hêla zaravayê soranî de Nasir Razazî,Kamran Hedayetî,Fexredîn Gerdî û Aso Germiyanî, di hêla zaravayê hewremanî de Taher Horamî, di hêla zaravayê dimilî de J. Espar û Malmisanij û di hêla zaravayê Kurmancî de jî Mueyed Teyib ji min re gelek alîkarî kir. Ez ji van û hevalên din yên alîkar re gelek spasdar im!

Bê guman dîsa jî, ev lîste, ne lîsteyekê îdeal e. Kêmasiyên wê dê hebin!

Di vê lîsteya navan de 1554 navên keçan û 1185 jî navên lawan hene.

a. tîgrîs

Stockholm 1990

Institut kurde de Paris

Navên keçan

Adan (bereket)
Aferîn (bijî)
Agrîn
Aheng
Ajda (fidan)
Ajîn
Ajna
Ajwan
Akam (dawî)
Ala (bayrak)
Alal (gula sor)
Alîn (nêzbûn)
Alîsor
Alûs (nazik)

Aman
Amoş (îkna)
Ara (ji agir tê,nêzîk)
Aran
Arda *
Arîya (ji Arî tê)
Arîman
Arîn (ji ariya)
Arjen
Arê
Arêz
Armîş
Armûş
Arûng

Institut kurde de Paris

Arzû (daxwaz)
Asan (hêsa)
Astêr (S) (stêrk)
Astêre (S) (stêrk)
Astan
Asê (dijwar,çiyayên bê rê)
Aska
Aske
Askewan (xwedî ask)
Askol
Askê (ceylan)
Asrîn (S) (hindik)
Astore (D) (stêrk)
Asûde
Aşkera (eşkera,dîyar)
Aşm (D) (hîv)
Aşna
Aşnaw
Aştî * (lehevhatin)
Aştîn
Avan (ji avê)
Avbîn
Avîn
Avşîn *
Avzen (çîmen)
Avzêl
Awaz (deng,meqam)
Awêsta (pirtûka Zerdeşt)
Awêsir
Aweste (pirtûka Zerdûş)
Awêne (S) (nenik,eynik)
Awêta (S) têkil,bihev re)
Avtaw
Awêza
Awêzan
Awing (avagul û giya)
Awira (balkêş)
Awring
Awrîn
Axîn
Azade
Azîn (metod)
Azîyan (li Serhedê navê gundek)
Azû

Institut kurde de Paris

Bada (Ji kurdên Bad tê.)
Bahoz * (bager,firtone)
Bala (bilind)
Baleş (navê Bedlîsê yê kevin)
Balnexşîn (beşinxweş)
Bane (Navê bajarek)
Baneşîn (nazik)
Banê
Banî (gaz,gir,tepe)
Baran *
Barêz
Barêze
Barûve (bayê baranê)
Batê (navê herêmek)
Bawan (mala bab)
Baweşên
Baweşîn
Baxems (navê gundek)
Baxewan (xwedî rez)
Bazê
Bazîn
Bazîyan (li nêzî Kerkûkê herêmek)
Bedew (rind,dîlber)
Bedewcan
Bedewxan
Befraw (S) (Ava berfê)
Befrî (ji berfê)
Befrîn (ji befrê)
Begî
Behar
Behre (perçe/perçe)
Behê
Behêz (bi quwet)
Bejin (bala,bilind)
Bejna
Bejnê
Belar
Belîcan
Belên
Belalûk (fîkîyeke çiyayî)
Belîban
Benaw (S) (bi nav)
Benaz (bi naz)
Benewş (gulek)

Bendan
Bendê
Benden
Bendewa (hêvî)
Bendewan
Bengîn * (aşiq)
Berafîn (navê gelîyek)
Berav
Beraw
Berwar *(qontara çiyê)
Berbang (şefaq,aso)
Berdil
Berfîn
Berfende (aşîd,çiğ)
Berhem (ked,ürün)
Berem
Berçem
Berbûk (jinên ku diçin bûkê tînin)
Berma
Bermal
Bermalî (xanima malê)
Berken *
Berî (deşt, bereket)
Berîn
Berîxan
Bermor
Bermûr
Berok
Bersê
Bersîle (tiriya hesirm)
Bersêl
Bersîn
Berzê (bilindê)
Berzîn
Beroj (tavgeh)
Besê
Besêxan
Besî
Besna
Beso
Besoz
Beste
Bestê
Bestên
Bestûn
Bevsê
Bewran (S) (bager)

Institut kurde de Paris

Bewsê
Bewşê
Bexşîn
Beybûn (gulek)
Beyan (sibeh,vekirî)
Beysos (çira darik)
Bezma
Bêdar
Bêgerd (S) (xweşî,sayî)
Bêja
Bêjewan
Bêla (xaniyê du tebeq)
Bêlim
Bêlimcan
Bêlimte (gund,stran)
Bêmal
Bênav
Bênaw
Bênaz
Bêrî (cîh û wexta pez dotinê)
Bêrîcan
Bêrîgiyan (S)
Bêrîvan (pezdoş)
Bêrîwan
Bêstan
Bêtûş (navê gundek)
Bêxal (navê çiyayek)
Bêza
Bihar
Bîhok (navê fikîyek)
Biheşt (Cennet)
Bihin
Bijarde (ya herî baş)
Bijarte
Bijêw
Bijîn
Bijûn
Bijwên
Bijya
Bilêsa * (S) (çirûskên agir)
Bilîcan
Binar
Binav
Binefş (gulek)
Binefşîn (ji gulê)
Binewş (ji gulê)

Institut kurde de Paris

Binewşa (ji gulê)
Brîska (S) (birûsk)
Birwa (S) (bawer)
Birca (birca bajêr)
Biwar (bihar)
Bizwên (S)(şûmî,nerhet)
Bîna (ronak)
Bînahî (ronahî)
Bînayî
Bîşeng (dara bîhê)
Bîyare
Bîyaban (navê deştek)
Bîza
Bondar (S) (bîhndar)
Bonxoş
Bonxoşka (Bînxweş)
Boran (D) (kevok)
Borîn
Bostan
Bokan (navê bajarek)
Bûkan (ji bûkê tê)
Bûka (bûk)
Bûdil
Bûkîn (ji bûkê)
Can
Canan (berdilik)
Canê
Cejn (îd,bayram)
Cejne
Cejnê
Cewê
Cigergoş (S) (ji cigerê)
Cigergoşe (S)
Cirîwe (dengê çûkan)
Ciwan * (xweşik,genc)
Ciwancan
Ciwandil
Ciwane
Ciwanê
Ciwanî (S) (rind)
Ciwangul
Ciwankîj (S) (keçika rind)

Ciwanas
Ciwannaz
Ciwanendam

Ciwanrû
Ciwanîte (s)
Ciwanxan
Cîhan (dinya) *
Cîyan
Colane (hêlekan, lerzok)
Corê (D) (jorê, bilindê)
Cûdîya (ji Cûdî)

Çakîn (xweşikê, rindê)
Çavîn
Çavreş
Çawbaz (S) (çav digere)
Çawbelek
Çawciwan (s)
Çawgeş (s)
Çawkal (s)
Çawkejal (s)
Çawmest (s)
Çawreş
Çawşîn
Çawxumar (s)
Çeleng (jêhatî, xweşik)
Çeman
Çemê
Çengzêr *
Çilkezî
Çilane (gundek)
Çilçira (çîrok)
Çilûra
Çingzêr (S) (çengzêr)
Çinur (S) (giyayê çiya)
Çinar * (darek)
Çinarok
Çinûr (giyayek)
Çira
Çiradan
Çirav (sûlav, şelale)
Çiraxan
Çirîke
Çiryan (S) (Gurr û geş)
Çiro
Çirûsk (şewqê agir)

Çirûske (çirûskek)
Çiryan (S) (Gurr û geş)
Çîmen (çayir)
Çîyan (ji çiya)
Çopî (navê curê govendê)
Çorîn

Daban (S) (daw)
Darçin
Darçîn
Darîn
Dawên
Deban
Delal
Delaş
Demê
Demîn (xu,exlaq)
Demgul
Demkul
Dengê
Dengîn

Dengxoş
Derman
Dersdar (mamoste)
Dersima (D) (ji bajarê Dersimê)
Desmal
Dever (herêm,mintîqa)
Devken
Dewen
Dewken (S) (devken)
Dêber
Dêrgul
Dihok (Li Kurdistana jêrîn navê bajarekî)

Dihokî (Ji Dihokê)
Dila (Ji dil)
Dilan (Ji dil)
Dilare (dilşewitî)
Dilaram (bi sebir)
Dilawaz (S) (dilxwaz)
Dilale
Dilawê
Dilbaz* (rind,ciwan)

Institut kurde de Paris

Dilber
Dilreva
Dilşa
Dilkanî
Dilistan
Dilsoz
Dilşên
Dilzîz
Dilocan
Dilxwaz *
Dilxoş
Dilvîn
Dilcan
Dilê
Dingê
Dilan
Dilgîr
Dilniya (S) (rast,bawer)
Dilovan
Dilorîn
Dilmest
Dilnîgar
Dilron
Dilîn
Dilvan
Dilfirên
Dilnaz
Dilnewa
Dilter
Dilpesend (dilgir)
Dilpak
Direxşan
Direwşan
Dîcle *(robarê Dîyarbekirê
Dîdan (li Sirûcê navê eşîrek)
Dîdegeş (S) (çavgeş)
Dîdar * (hevdîtin)
Dîmen
Dîlan (govend,şahî)
Dîyar (belû, kifş)
Dîyarî (xelat, hedîye)
Dîlê (ji dîlanê)
Dîlok (strana govendê)
Dostî (S) (ji dost)
Dozê (dawe,mesele)
Dûkan

Institut kurde de Paris

Dûrê (li riya dûr,xerîbê)

Edgar
Efsan
Elegez (çiyayek)
Elind (şefaq,berbang)
Enwa
Erdelan * (mîrîtîyek)
Erdoşîn
Ernewaz
Erxewan
Erdem
Erxewan (curê darek, Erguvan)

Erzem
Erzo
Etûn (agirê gurr)
Esmer
Esmercan
Esmerxan
Esmîxan
Esrîn
Estêlan
Estêr (stêr)
Estêre
Estê
Evîn (eşq)
Evro
Evser
Evşê
Ewaz
Ewîn
Ewlê (bawer)
Ewrîn (ji ewr)
Ewrê
Exter (S) (stare)
Ezîn (ji ezê tê)
Ezcan
Ezma
Ezo (K) (ji ezê tê)

Institut kurde de Paris

Êşîn (ji êş tê)
Êşan
Êvare
Êtûn (cîhê kirêcê)

Feraşîn (çiyayek)
Ferheng (lugat)
Fermêsk (S)(rondik, histêr)
Fermê (ji fermo,lütfen)
Fero *
Ferzê
Ferzîne
Fênik
Filya
Finde (mûm)
Findê (mûmê)
Findîn
Firişte (S) (melyekey)
Firîg (taze)
Firya
Firyal
Fîdan

Gazê (tepe,banî)
Gazîn (bang)
Gela
Gelala (bajarek)
Gelavêj (navê stêrkê)
Gelawêj (Navê stêrkek)
Gele
Gelî (navbera du çiyan,li Mosilê eşîrek)

Gerdan
Gerdana
Gerde
Gerden
Gerdengaz (rûspî)
Gerdew
Gerdê
Gerdîn (navê eşîrek)

Institut kurde de Paris

Gerdûn (dinya)
Geşa (bi kêf)
Geşîn (bi kêf û şahî)
Geşaw (kêf)
Gever (qerac, gaz)
Gevez (rengê sor)
Gewez
Gewher (mucewer)
Gewzê (Bi quwet, xurt)
Gewzîn
Gewrê
Gezê (çurê darê)
Gezîne
Gezîza
Gêlas (xwarinek)
Gêlaz (xwarineke kurdî)
Gijlok (bager)
Gilyaz (mêweyek)
Gilya (gazind)
Gilêne (bîbikê çav)
Giraw (girav, ada)
Gizing (tîrêjên tavê yên pêşî)

Gîyabend *(S) (mêrg)
Gohdar *
Gul
Gulav (kolonya)
Gulavî
Gulaw (S) (Gulav)
Gulbeha
Gulbend
Gulbanû
Gulbawan
Gulbaran
Gulbarî
Gulbarîn
Gulbax
Gulebax
Gulberîn
Gulbedem
Gulbeden
Gulbeser
Gulbest
Gulbejn
Gulbîn
Gulcan

Gulda
Guldan
Guldar
Gule
Gulbon
Gulegiyan (S)
Gulê
Gulçîn
Gulçîçek
Gulçinar
Gulîn
Gulal
Gulale
Gulan
Gulî
Gulberoj
Gulnas
Gulnaz
Gulîstan
Gulfiroş
Gulîhûr
Gulîxan
Gulîsor
Gulîzer
Gulîşa
Gulîzar
Gulro
Gulroj
Gulşa
Gulkelem
Gulîser
Gulsan
Gulşan
Gulsînem
Gulşen
Gulşenî
Gulşênî
Gulferî
Gulşêrîn
Gulper
Gulperî
Gulşîn
Gulveda
Gulstan
Gulestêra
Gulxoş
Gulxatûn
Gulxan

Institut kurde de Paris

Gulexan
Gulxendan
Gulxunçe (S)
Gulreng
Gulrû
Gulrûxsar
Gulşad
Gulşeker
Gulnav
Gulnaw
Gulzar (H) (gulîstan)
Gurzi (D)
Golya
Govende
Gozel (rengê kesk)
Gozê

Haje
Hana
Havîn
Hawarge
Hawdil
Hawîn (hevjîn)
Hawjîn (hevjîn)
Hawdem
Hawrast
Hawraz *
Hawnîyaz
Hawta (hevta)
Hawnaz
Hefsed
Hejîn
Henar
Helbest (şiîr)
Helale
Helez (curê kundirê)
Heliz (giyayek)
Helwêst (S) (mebest)
Helû (Gulek)
Helûn (hêlîn)
Hempa (qîmet,bilind)
Heralê (H)(bijkoja gulê)
Hermê

Hermin
Hetaw (roj)
Hetwan
Hevjên
Hevjîn (Hevala jîyanê)
Hevîn
Hevov
Hevovê (navê.jina Zerdeşt)
Hewal (S) (heval)
Hewar (H) (zozan)
Hewarge
Hewên
Hewez (erzû,xwestin)
Hewraz
Hewrî (S) (hevrîşim, navê giyayek)
Hewrîn
Hewrê (hevrê)
Hewliya (D)
Hewezcan
Hewka
Hewsa
Hewsed (S) (hefsed)
Hewşan
Hewşîn
Heyase
Heycan
Heybelar
Heynar
Heyran
Heyrancan
Heyveron (tava hîvê)
Heyla
Hezar
Hezrê
Hêdî
Hêja * (bi qîmet)
Hêlan
Hêlane
Hêlî
Hêlîcan
Hêlîn
Hêlon (hêlîn)
Hêma (ji stranek)
Hêro (gulek)
Hêvî (bawer,bendmayîn)
Hêvîn

Hêvîşan
Hêwir (cesaret)
Hinaran
Hingur (sorahiya êvarê)
Hinarîn
Hiwan
Hiwêz
Hîlo (gulek)
Hîlocan
Hîvê
Holê (war,cî)
Holistan
Holî
Holîcan
Holîxan
Horî (Bi kurdiya kevin roj.)
Hoşenge
Hoybûn (serxwebûn)
Hozê (bi hêz)
Hurya

Jako

Jale (gulek)
Jare
Jarîn (zyif)
Jawa
Jê
Jêla
Jêlî * (eşîreta Botan)
Jêliyan (eşîreta Botan)
Jilvan
Jilwan* (hevdîtina dildaran)
Jiwan
Jîkele
Jîla
Jîle
Jîlemo
Jîlwan
Jînawer (s) (jînxweş)
Jîn (heyat)
Jînewer
Jîno *
Jîre
Jîyîn

Jîyan * (heyat)
Jîyar
Jorîn

Kaban (S) (xanedan)
Kagul
Kaja (çam)
Kalê (S)
Kanî
Kanyaw (S) (kanî)
Karêz
Karêze
Karyar
Karabe
Karîn (kar, îxtîdar)
Karo
Karîxan
Kejal
Keje
Kejê
Kejaw
Kejawe (S) (perda bûkê ya ku li ser hespê radixin)
Kejlok
Kelîjan
Kema
Kenar
Kenêr
Keser (derd)
Kesrewan
Kever (çiyayên ku bi zinaran pêktên)
Kevî (berfa ku heta havînê li ser çiya dimîne)
Kevok
Kevot (curê darekê spî)
Kewer (giyayek)
Kewê
Kewyar (ji kewê)
Keyna (D) (keçik)
Kezîban
Kezîzer
Kezîpan
Kêver (eşîreta Botan)
Kilda
Kildan
Kilkêş

Kilcan
Kinar
Kinê
Kinêcan
Kinêr (S) (gula çiya)
Kitan
Kîjan
Kîjê
Kîkan *(navê mintîqe û
eşîrek)
Kîkî (kesê mintîqê)
Klora
Koçer *
Kolyan
Koter (çûkek)
Kotir (S)(koter)
Kubar
Kubarcan
Kulîlk (gul)
Kurde *
Kurdê
Kurdistan
Kuwestan (mintiqek)

Lalebend (gulek)
Laleş (cîhê mezinê
Yezîdiyan, şêx Hadî)
Lale (gulek)
Lalereng (rengek)
Lalengî (mandelîna)
Lalerû
Lalezar
Lane
Larê
Lawlaw (S) (gul)
Lawik * (S) (stran)
Lawên (S)
Lawîn (S)
Lawje
Layen (S) (alî, hêl)
Leheng (qehreman)
Leman (pûnca şînahî)
Lence
Lerzan
Lerzane
Letya
Leyro (navê stranek)

Lewer (mêrga çayirê)
Leylax (gulek)
Leymûn
Leza (zûbûn)
Lezê
Lezgîn *
Lezîn
Lêma (ji stranek)
Lêvken
Lêvkend
Lêwan
Liyan (fîgan,hewar)
Lîloz
Lîmo
Lîraz *
Loke (S) (pembû)
Lolan (eşîretek)
Loma
Loman *
Lome (gazind)
Lorî (mintîqe û zaraveke kurdî)

Lorîn

Lorîcan
Loristan (mintîqeyek)
Lorkê (Strana goveendê
Lorzîn

Madê (Ji Medya)
Mehabad * (bajarek)
Malî *
Malîn (ji malê tê)
Malhebûn (serwet)
Malşên
Malşênî
Mamiz
Mamşênê
Mang (S) (meh)
Mangeşew
Marîn (navê giyayek)
Mazê
Mazî (curê darê)

Mazîçin (ya ku mazidiçine)
Mazîlan
Mebest (mexsed)
Med (ji Medya tê)
Medê (Medya)
Medya (ji Medan)
Medrûm (curek qumqaşê berê)

Memê (S)
Memyan (Gulîstan)
Memêxan
Menda
Menas
Menez
Menc (D)
Mencol (ji stranek)
Mendane (kîbar)
Mendanê
Mendê
mengol
Menic
Menoş
Mercan

Meraz
Mereze
Merîvan (Kurdên Merwanî, bajarek)

Merzone (curek tirî)
Mestan (ji mestbûnê)
Meyfroş (ya ku mêwe difroşe)

Mezda (dînê Zerdeşt)
Mêrg (Cihê çayir û çîmen)
Mêrgul
Mêxek
Mijgan (mij û moran)
Mirwarî
Mirêk (eyne,neynik)
Miskê (gîyayek bi bîhn)
Miştexan (mewij)
Mircan
Mizgîn *
Mizgên (S) (mizgîn)
Mîdya (ji Medya)
Mîna * (wek,nola)

Mîra (matmazel)
Moran (mij û dûman)
Morî
Mîwan (mêvan)
Mûşîn (ji Mûşê)

Nalîn
Namê
Narê
Narîn
Narinc (mêwek)
Narîncan
Nasik
Naske
Naskol (S) (pir nazik)
Navcivan
Nawbahar
Nawciwan
Nawçe (herêm mintîqe)
Nawnaz
Nawxoş
Nawşaxan
Naz
Naze
Nazenîn
Nazê
Nazdar
Nazik
Naznaz
Nazîn
Nazya
Nazgul
Nazrew
Nefel (Navê gîyayek)
Nemam
Nemal
Nermal
Nerme
Nermê
Nermîn
Nermol
Nesrîn
Neşmîl
Neşîl
Newa (melodî,aheng)

Institut kurde de Paris

Newal (çem,robar)
Newbahar
Newbeş
Newbexş
Newîn
Newnîga
Newnemam
Newgul
Newroz *
Newşîn
Newal (çem)
Newşê
Nexşa
Nexşaw
Nexşîn
Nexşewan
Nêrgiz (gulek)
Nimnim (S)
Nirke
Nisar
Nisare
Nisaran
Niwêmal (s) (nomal)
Nîga

Nîgar
Nîlûfer (gulek)
Nîna (dîlan,govend)
Nîşan
Nîştîman (welat)
Nobere (S) (nû hatiye dinyayê)
Noka (niha)
Nola (wek, mîna)
Noşan
Noşê (ji afîyet,saxî)
Noşîn (gundek)
Nuroj
Novîn
Nuxşe
Nûcan
Nûber
Nûjen (modern)
Nûka
Nûkan
Nûmal
Nûşa
Nûşan

Nûşen (Gundek)
Nûşîn (gundek)
Nûvîn

Pak
Pakan
Pakane
Pake
Pakê
Pakdil
Pakaw
Pakîn (paqij,temîz)
Pakyar
Paraw
Parêz (bexçe)
parêze
Parîze
Parze
Paye
Pejna
Pelşîn

Pepûla (pirpik,kelebek)
Pelek (pelekên berfê)
Pelgul
Pelêrîn
Pelkezêrîne
Pena
Pendîn
Penhan
Pepûle (pinpnik,kelebek)
Pereng
Perî
Perîn
Perînaz
Perjîn
Perîşan
Perîxan
Perîzad
Perînaz
Perîzade
Peroş*(S) (xîret,hewl)
Perêz
Perîendam
Perîgul
Pervîn

Perwerde (terbîye)
Perwîn
Perê
Perçem
Pergul
Pergîn
Perînas
Perwaz (ji firînê tê)
Pesen
Pesna
Pesnexan
Pesend
Pexşan
Peyam
Peyman (lihevdu hatin)
Peyan
Peywest
Pênoş
Pêrew
Pêrûz
Pêşeng*
Pêşmek
Pêşkewt * (s) (pêşket)
Pêpar (uxir,xêr)

Pêşma
Pêtîn
Pêzêr
Pirhest
Pirhoş
Pirnaz
Pirşeng
Pirşing
Piya (D) (Bi hev re)
Pîjan (Ji eşîreta Berazîyan şaxek,li Sirûcê)
Pîroz (mubarek)
Pîvok (guleke spî)
Pore (D) (por)
Porê
Porşeng (S)
Porşista (navê keça Zerdeşt)

Poşî (xêlîya ser çavê bûkan)
Poşîn (ji poşî)
Pûran (di navbera Dîyarbekir û Mûşê de eşîreke koçer)

Institut kurde de Paris

Qirşîn
Qut (D)
Qijê (por belav)
Qemer
Qeşeng (xweşik,rind)

Rabe
Rabê
Rabîn
Rastî *
Rawêj (tewir,hereket)
Raza
Razaw
Razê
Razyana
Razaw
Razawe
Rabûn
Rehêla
Rendan
Rendê
Rengar *
Reftar (qelîte,edet)
Rengîn
Reşmal
Reşpoş
Reşê
Reşeme (navê mehek)
Revind (ya û yê direve)
Revîn
Rewa (mahqûl dîtin)
Rewan (Xweşmeş)
Rewşa (ji hal,durum)
Rewşan (hal, durum)
Rewşen (makbîr,aydin)
Rewşê (ji hal, durum tê)
Rewşên
Rewşit
Rewşîn (hal, durum)
Rewze (çîmen)
Rexsan
Rexşan
Rezaw (S) (gul)
Rezê

Rêjav (şelale, şîp)
Rêjing (çirika avê)
Rêjîn
Rêjgeh (cîhê newal)
Rêjne
Rênaw
Rêjne (curekê baranê)
Rêvîn
Rêwan
Rêşî
Rêwas (îlaca ji darê)
Rêz
Rêza
Rêzela
Rêzê
Rêzîyar
Rêzîn
Rêzan *
Rîhan
Rîşan
Roj
Robîn *
Roja
Rojda
Rojbîn
Rojê
Rojin (cîhê ku ronahî jê tê)
Rojîn
Rojgar *
Rojen *
Rojgul
Rona
Rondik (histirê çav)
Ronî *
Ronahî
Ronak
Ronya
Roşin
Roşna (D) (roj)
Roşen
Roz
Roza
Rozê
Roze
Rozerîn
Ruha (bajarê Urfayê)
Ruxsar*
Rûbar (çem)

Institut kurde de Paris

Rûbend
Rûbixal (rû bi deq)
Rûciwan (rûxweşik)
Rûçem
Rûjne
Rûgeş (rû biken)
Rûken
Rûna (S) (ronahî)
Rûnî
Rûnak
Rûndik
Rûpak
Rûşen*
Rûxoş

Sabat (kepir)
Sade
Sakar
Sara
Saraxan *
Sarê
Sarî (şefek,meqamê wê)
Sarîn
Sawa (S) (zarok,mindal)
Sawên
Say (D) (sêv)
Saye (S) (sî, gölge)
Saza
Sazan (çiya)
Saze
Sazê
Sazgar *
Sede
Semen (giyayek xweş)
Semengul
Semenbo
Semtûr (curek tembûrê)
Sera
Seral
Seran
Serav
Serdaw
Serdem (wext,çax)
Serbizêr

Institut kurde de Paris

Sersêv
Serper
Serçawa
Serçawe
Serçil*
Serfînaz
Serferaz (S)
Serfîraz *
Serşar
Serinc
Serkanî
Serû
Serûnaz
Serwîn
Seryal
Serîn (ji sereke)
Serpîl
Serçinar
Sereta
Sergul
Sewza
Sewze (S)
Sewzelê
Sewlînaz
Seyran
Seza
Sêmîn
Sêro
Sêvê
Sêvîn
Sêvkê
Sêwa
Sêwe
Sêwexan
Sêwê
Sêzer
Sirwa (curek ba)
Sirwe (H) (bayê sibehê)
Silîva (Ji Silîvan)
Sinûr
Sinewber
Sinê (gundek)
Sirûd (marş)
Sirûşt
siweyl
Sîbel
Sîber
Sîm (sirma,zîv)

Institut kurde de Paris

Sîmal (gundek)
Sînem
Sînemxan
Sîpan * (çiyayek)
Sîpel (gulek)
Sîrwe
Sîsê (gund û herêmek)
Sîsî (ji gundê Sîsê)
Sîsyer
Sparde
Spehî (rind,çak)
Spehîn (ji spehî)
Sîwan (navê mintîqeyek)
Solav (çirav, şelale)
Soma
Soman
Sorgul
Sosin (gulek)
Soske (S) (çûkek)
Spêda (ji spartinê)
Sorav *
Soryaz
Sorê
Sorî (ji soran)
Sorîn
Soz
Soza
Sozan (ji sozdayînê tê)
Sozî
Stare
Stî
Stêra (ji stêrkê)
Stêrk
Stêrka
Stran (K) (goranî, kilam)
Sosene (S) (sosin)
Sura (beşek ba)
Surma
Surme
Surmê
Surmexan
Sûsik (mêkoka şerbetê)

Institut kurde de Paris

Şaciwan
Şaçira
Şade
Şadil *
Şadî
Şadan *
Şadiman
Şadûman
Şagul
Şakar (S) (gelek baş)
Şakîj (S) (bedew,rind)
Şalûl (bulbul)
Şalûle
Şane
Şaneşîn (seyrangeh)
Şanê
Şanîn
Şanaz
Şanîyaz
Şanewaz
Şapesend (şahê şahan)
Şaperî
Şaper
Şara

Şare
Şarê
Şaristan
Şarîban
Şarîya
Şaşan
Şaver
Şawer
Şaxê (gulê biçûk,beş)
Şaxûr (navê gundekî)
Şayîcan
Şayan
Şayesta
Şayî
Şayînaz
Şazeman
Şede
Şedelar
Şehnem
Şekraw
Şekrê
Şekrok
Şekresêw
Şela

Şemame
Şem (bi kurdiya kevin roj,navê diya Filîtê Qito)

Şeme (ji rojê tê)
Şemê
Şemîn
Şengal (çiyayek)
Şemlê (bejinxweş)
Şenul
Şeng (giyayek)
Şenge *
Şengê
Şengîn
Şenîsan
Şengul
Şengşepal
Şenkar *
Şepol *
Şermin
Şerê
Şermîn
Şevda (ya ku bi şev ji dayik dibe)

Şevaheng
Şevbîn
Şevîn
Şevdîye
Şevnem
Şewciwan
Şewbo (gul)
Şewên
Şewçira
Şewnim
Şeyda *
Şêlî
Şênê
Şênî (ji şênbûnê tê.Tax,mezra,navê eşîretek,gundek)

Şênistan
Şêrgul
Şêwrê
Şêwrîn
Şêwrete
Şêwra
Şêwran

Institut kurde de paris

Şêwa
Şêwekar
Şikofa
Şilêr
Şilêra
Şilxa
Şimal* (Çiyayek)
Şimbil (qevda genim)
Şimşal
Şimşat * (gund,fîdan)
Şimşim (li Dîyarbekirê gundek)

Şin
Şine
Şino (bajarek)
Şirav (şelale,sulav)
Şîlan (gulek)
Şîna
Şîne
Şînê
Şînok
Şîrîn
Şîrînnaz

Şîrînraz
Şîşan
Şîşar *
Şîyan
Şolê (giyayek)
Şolîn (giyayek)
Şorejin
Şorê
Şoxan
Şoxê
Şûşan
Şûşar
Şûşe

Taban
Tacîn
Tafta
Tajê (D)

Institut kurde de Paris

Tanya
Tar
Tara (S) (xêlî,temûzî)
Taqana (S)
Tasaw
Tase
Tatan
Tatane
Tavan
Tavê
Tavî
Tavîn
Tavge
Taze
Tejav
Tejaw
Tela
Telar (S)
Telan
Temaz
Tenya (S) (bi tenê)
Tenik
Terz
Terze

Tewar
Têli
Têlîcan
Têlîxan
Tinok
Tiroske (S) (çirûsk)
Tîjk
Tîka (nazik,rica)
Tîrêj * (ronahiya rojê)
Tîroj (ji tîrêj)
Tîşk
Trîske
Trîfe
Trîqa
Trûske
Toraw
Tûncê (tûmê giya,deviyên biçûk)

Tûjela *
Tûjîn

Ûrmîye (bajar û eşîrek)

Vana
Vangul
Vankar *
Vanro
Vanrû
Vanşêwe
Vaye (di kurdiya kevn û dimilkî de "ba")
Vehêl
Vefiri (D)
Vejan
Vejîn
Vîn (îrade)
Vîna (ji îradê)
Vîne
Vîno
Vîyan

Waja
Waje
Wala
Walapoş
Walageş
Wan * (bajar)
Warîn
Warşên
Warnîşan
Warşênî
Wenewşe (S) (gul)
Werdek
Werdi (D) (biçûk)
Werf (D)
Wertê
Werîn (weşîn, anîn)
Weşîn (werîn, weşandin)
Weşt (S) (curek bayê)
Wêje (edebî, edebîyat)
Wêne (resim)
Wirmê (bajarek)
Wirşe (S) (çirûske)

Xakelêwe (S)
Xalan
Xalwan
Xalxal
Xalxalan
Xanê
Xanim
Xanmol
Xanmolê
Xanimok
Xanza
Xanzê
Xanimşa
Xanzad
Xasê
Xatê
Xatûn
Xatûnaz
Xatûnzîn
Xawên
Xawer (H)
Xaza
Xaze

Xebûr
Xecê
Xelat (dîyarî,hediye)
Xelek (nazik,kîbar)
Xeleng (navê giyayek)
Xemê
Xemîn
Xemlê
Xemlîn
Xemok
Xemrevîn
Xemşîn
Xenaw
Xende
Xemra
Xenebendan
Xenak
Xerman (S) (bêder)
Xewalû
Xeyal
Xezal
Xezêm
Xêbûr (çemek)
Xêlî

Institut kurde de Paris

Xêlîcan
Ximşê
Xincîla (S) (xweşik)
Xirxal
Xivşê
Xizêm
Xizêmşor
Xomal
Xonçe (bişkoka gulê)
Xonçegul (gula nû bişkivî)
Xoretaw (S) (tîrêjên tavê)
Xoşeng
Xoşîn
Xoşrû
Xorê
Xorhelat
Xorîn
Xoşawaz
Xoşîman
Xozgeh
Xuşkan
Xumar (S) (çavkil)
Xunçîle
Xunav (barana nerm)
Xunkar
Xunave
Xwezla
Xwezî *
Xweşzar
Xumrîşan

Yad
Yadgar
Yadwer
Yar
Yara
Yarê
Yaro
Yargul
Yardil
Yarîn
Yasemen (S) (gulek)

Xunçe (xonçe)
Yasemîn (gulek)
Yekta *
Yekber
Yekbûr
Yekcan
Yekmal
Yekser
Yeşmê
Yezda * (xwedî)
Yezdaxan
Yîma

Zamo
Zara
Zarîn
Zarşêrîn
Zarê
Zazê (navekê kevn)
Zelal
Zemawend
Zemo
Zemok
Zena
Zendesor
Zend (qevda dest)
Zende (heyret)
Zendê
Zendî * (jîndar)
Zengî *
Zengesor (gundek)
Zengîyana
Zenûra
Zera
Zernîşan
Zerdek
Zerdele (mêweyek)
Zerdeper
Zerenci (D) (kew)
Zerdê
Zerê
Zerî (rind, xweşik)
Zerîn

Institut kurde de Paris

Zergul
Zerpoş
Zerdo
Zero
Zerya (derya,bahr)
Zerzeng (baqek gul)
Zevî (K) (erdê ku tê çandin)
Zevîn
Zerzan (Li Urmîyê eşîretek)
Zêba (H)
Zê (ji zêdebûnê)
Zêda
Zêy
Zêr
Zêrê
Zêwe (gund)
Zêwê
Zêrîn
Zêzê
Zinwêr
Ziravê
Kurdan.)
Zîlan * (li Serhedê geliyek. Cîhê qetlîama
zîn
Zînê
Zîno
Zînwê *
Zîv
Zîvê
Zîvîn
Zîw (S) (zîv)
Zîwîn (zîvîn)
Zîwan (giyayek)
Zîzan (nazik)
Zîzê
Zîzîn
Zomam
Zome (war,zozan)
Zomê (ji bereketê)
Zomend *
Zozan (hewar,havîngeh)
Zûma *
Zûmeş
Zûva (ji zû ve)

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

Navên lawan

Adar (navê meha sisêyan)
Aferîn * (bijî)
Afrîn (navê bajarek)
Afran (ji çêkirinê)
Aga (haydar,xeberdar)
Agah (haydar)
Agir
Agirî (çiyayê Agirî)
Ajar (fîdan)
Ajeng
Ajwan*
Akam (dawî,encam)
Akrê (bajarek)
Ako
Akû (li Hewlêrê eşîrek)
Alan (eşîretek)
Alaz (nîyet)
Amanc (armanc)
Amed (Dîyarbekir)
Amêdî (bajarek)
Amojgar
Amûd (bajarek)
Ando
Apê (ji apo tê,birayê bav)
Apo (mam,birayê bav)
Ar (agir)
Ara
Aran

Institut kurde de Paris

Ararat (çiyayê Agirî)
Aras (navê rûbarek)
Arast (xemil,sus)
Arasta
Ardan
Ardelan (mîrîtiya Kurd)
Ardî
Arenan
Aram (sebir)
Arêz
Arîyan (ji nijadê.Arî)
Arhat
Arî (nîjadê Arî)
Arîş
Argiştî
Armanc (amac,mebest)
Artûş (li Mosilê eşîrek)
Aro (ji agir, ji Arî)
Arûn (kuçika agir)
Arûng (Cihê agir dadanê)
Asan (hêsa)
Asin (hesin,demîr)
Aso (S) (şefek,çiya)

Asos (S) (çiyayek)
Astû (K) (kalan a şûr)
Aşîna (nas,naskirî,vekirî)
Aşîd (berfende,basû, çiğ)
Aştî * (li hevdu hatin)
Ava (avakirin)
Avan (ji av û avabûnê)
Avdar (meha adarê)
Avdel
Avdî
Avî (bi av)
Avşîn *
Avtaw
Avzêl (werte,avî)
Aware (S) (derbeder)
Awat (S) (hêvî,daxwaz)
Awedan
Awdel
Awdil
Awir (nêrîn,dîtin)
Axa (xwedî ax)
Axo (ji axê tê)
Aza (zîrek,çalak)

Azad (serbest)
Azî
Azo (navê malbatek)
Azwer (serbilind)

Babîr (dalde, bayê dibre)
Babûr (eşîretek)
Baçîn
Bad (padîsahê Merwanî)
Badil
Badîn
Bado
Bager (ba û berf, pêtî)
Bagerd (bagêr)
Bagir
Bagok (gijloka bayê)
Baha (qîmet)
Baho
Bahoz (bora, kasırga)
Bajen (firtone)
Bakûr (jor, şîmal)

Balber (bi dîqet)
Balaban (eşîrek)
Bala (bilind)
Baldar (bi dîqet)
Balî
Balîxan *
Balo
Bangîn (ji bankirinê)
Banî (bilind, gir)
Bapîr (kal)
Baram
Baran
Barnas
Barav (gundek)
Baraw
Bargiran
Bareş
Barî
Baro
Barrast (bi şans, kar baş)
Barzan (herêm û eşîrek)
Barsaz (îş baş)
Basam

Başîn
Başo
Başûk (şahîn)
Batman (bajarek)
Bawan *
Bawe
Bawer (înanc)
Bawerd (gundek)
Bayiz
Baxewan (bexçevan)
Bazan (navê serleşkreekî Kurd ku di dema derketina Îslamê de jîya ye)
Baz (teyrê baz)
Bazî
Bazîyan
Bazît
Bazo
Bedlîs (bajarek)
Behat
Behêz (xurt,quwet)
Behî (mahsul)
Behmen
Behram (navê stêrkê)
Behre* (perçe/perçe)
Behremend
Behoş
Behwan (wilo,felan)
Bejndar (dîlbaz,yakışıklı)
Bejno (kîbar,xemlo)
Belengaz (derbeder)
Belên (soz,veed)
Bemo (çiya)
Bendewar (hêvîdar)
Bendo
Beng (form,rewş,navê giyayek)
Bengîn * (aşiq,sewda)
Berhem* (ked,ürün)
Berfo (ji berfê)
Berçelan
Berfan
Berhev (ji berhemê)
Berhevdar
Berkar
Berken *
Bernas
Berbest

Institut kurde de Paris

Berêz (ekseland)
Berpa (dalde)
Berpal (qontar)
Berxo (nazik,kîbar)
Berzan
Berzo (bilind)
Berdeşa
Berdeşan
Bernûs
Berzenc (ji Berzencî)
Berû
Berevan
Berwan
Berwar (kontara çiya)
Berxwedan
Berz (bilind)
Berzo (bilind)
Berzend
Besam (bê tirs)
Beshat
Bestî (kevirên çem)
Beşhat
Bexşan
Bexşo
Bextewar
Bextîyar
Beyanî (sibeh)
Beyar (erdê neajotî)
Bêbak (netirs)
Bêbeş
Bêdad (hewr,sikala)
Bêcan
Bêdar
Bêdeng
Bêhawta
Bêjen
Bêjewan
Bêkes
Bêlan
Bêmal *
Bênav
Bênaw
Bênewa
Bêrtî (koçer)
Bêsaran (çiyayek)
Bêseranî (S)
Bêstûn (çiyayek)

Bêşa
Bêşe (daristana gurr)
Bêyar
Bêwar (bê cîh,tengezar)
Bêzar (mandû,reben)
Bijar
Bijî (saxx be)
Bijîr
Bijûn (saxîtî)
Bijûndar (saxlem)
Bijwên
Bilbas (S)
Bilbaz
Bilind (berz)
Bilêse * (çirûsk)
Bilî (girîftar,mijûl)
Bilîmet
Bina
Binar (kontar,bin çiya)
Binav
Binaw
Binêr
Binyamîn
Binyat (qurm, kok)
Braxas
Bradost (eşîrek)
Birîndar
Biro
Birûsk
Biryar (qerar)
Birwa (S) (bawer)
Birwaz
Birzo
Birzû
Biwêj (tabîr,soz)
Bizav (hereket)
Bizan
Bizot (kozra agir,jêhatî)
Bizaw (hereket)
Bizût (jêhatî)
Bizwên
Bîjar
Bîjen
Bîmar
Bîna (rewşenbîr)
Bîrewer

Bîrdar
Bîrber
Bîrebir
Bîşêr
Bîyan (xerîbistan,namoy)
Bîyanî (xerîb,nao)
Bîyang
Boran* (D) Kevok)
Bokan (Li Kurdistan Îraqê navê bajarek)
Botan (mintîqek, mîrîtîyek)
Botî (ji Botan)
Boskan
Bozan (yê kej)
Bozo (ji bozan tê)
Bûban
Bûbê (Ji bûn û hatinê tê)

Camêr
Cango
Cano
Cejnî
Cejno
Cejindar
Cembelî (navekî kevin)
Cengel (darisatana gurr)
Cengî
Cengo
Cercûr
Cergo (ji cigerê)
Cêma
Cigerxwîn
Ciwan * (rind,genc)
Ciwanlaw
Ciwamêr
Ciwançak
Ciwanro
Ciwanroj
Ciwanrû *
Cizrew (ji Cizîrê)
Cîhan* (dinya)
Cîwar (ne xerîb)
Cobar (xwedî mal û hal)

Cole
Comerd
Cotan
Cotkar
Cotyar
Cûbar (çem)
Cûdî (navê Kurdan ê kevin,çiyayek)
Cûtî (eslê Kurdan)

Çekan (mêrxasê pirtûka Men û Zîn)
Çakbîn
Çaklaw (lawê baş)
Çakî (dilbaz,rind)
Çalak (S) (bi hereket)
Çengzêr
Çekdar (bi sîleh)
Çeko (sîlah)
Çelo
Çerko
Çeto (peya)

Çêner
Çildar
Çiro
Çirûsk
Çiwaz
Çîya
Çoman (bajarek)
Çolî (destî)
Çolo
Çûro (kejo)

Daban
Daddar
Dadwar
Dadyar
Daman
Damaw
Damên
Dager (îdarevan,yönetici)
Dara (qumandar)
Daran
Darav
Daraş

Institut kurde de Paris

Darewan
Dariyan (gundek)
Daraz
Daro
Dasîn
Dawên
Deban
Dedo
Degmen
Dengdar
Dengxoş
Deqman (mêrxas, navekî bi kurdî û ermenî ye.)
Derbaz
Derbest
Dersim (bajarek)
Derwêş
Derûn
Desko
Desem (padîşê Kurd)
Deskewt
Destpak
Deştewan
Deştî
Deşto
Dewen (muzakere)
Dewij
Deylem (Beriya bûyîna Îsa ji dimiliyan re Deylem dahatin gotin.Navê serdarekî Kurd e û di dema Pêxember Mehemed de jîyaye.)
Deza (D) (pismam)
Dêber (gundek)
Dêhat
Dêrîn* (gundê kevin)
Diho
Dijwar (çetin,sext)
Dilbirîn
Dildar (dilgirtî)
Dilawer (ji dil)
Dilciwan
Dilêr (bi cerg,aza)
Dilgerm
Dilgeş (dilxweş,bi kêf)
Dilgurr

Diljen
Diljîr
Dilşêr
Dilo *
Dilodîn
Dilşad
Dilzar
Dingo
Dîcle * (Tigrîs,çemê Dîyarbekirê)
Dîdem
Dîdevan (pêvan,gözlemci)
Dîmen *
Dîmo
Dîno
Dîyar (belî, xuya,eşkera)
Dîyadîn (bajarek)
Dîyako (S) (padîşehekî Kurd)
Dîyarî (hedîye,xelat)
Dozan (xwedî dawê)
Dund (gir, serê çiya)

Efo (Navekî kevin)
Egîd
Egîd-Şêr
Ehwend (bêdeng)
Ejî
Elwend (çemek)
Elî-Şan (serokê şerê Koçgirîyê)
Elî-Şêr (serokê şerê Koçgirî û Dersimê)
Encam (netîce)
Entax (gundekî tarîhî)
Erdelan (mîrîtiya Kurd)
Erdehan (dewleta Kurd)
Erdîş (bajarek)
Erdem *
Erez
Erêz
Erzî
Ertûş
Espar (S) (siwar)

Etwan
Evdê
Evîndar (aşiq,bengîn)
Ewîndar (S) (Evindar)
Ewle (bawer,parastin)
Eylo (mêrxas, teyr)
Ezde
Ezdîn
Ezdînşêr
Ezdo
Ezmir (çiyayek)
Ezmîr (ji mîrîtiyê)

Êrîş (pelamar,hucum)
Êlxo

Fendî
Fendo
Feramoş
Ferhad
Ferheng* (lugat)

Ferman
Fero
Feylî (zaravê kurdî)
Fêriz (egît,jêhatî)
Filît
Filînta (paqij, temîz)
Firya (hana)
Firyad

Gazind (lome)
Gazîn
Gelî (vadî,dal)
Genc (law)
Genco (law,ciwan)
Gemas (qehreman)
Gerdîn
Gerdo
Gerdûn* (dinya)
Gewran (deştek)
Gewro

Institut kurde de Paris

Geylan
Gezo (Tişteki şêrîn e, payîzan bi dar û deviyan digire.Wek hingiv e. Gingivê xweza ye.)
Giraw
Girmo (navekî kevin)
Gîvî (navê nivîskarekî)
Goran (zaravayê kurdî)
Gotî (binyata Kurdan)
Goto (di stranan de heye)
Govan (S)(kovan,keser
Govend (helperkî,dans)
Goyje (S) (li Kurdistana Iraqê çiyayek)
Gulo (ji gulê)
Guman (bawer)
Gundî (K) (dêmî,ji gund)
Gurgan (gund)
Gurgîn
Gurgo
Guriz (navê qehremanê çîrokan e)
Gurzo (yê ku bi quwet e û gurzê hesin davêje)

Halan (cesaret dayîn)
Hander
Hana *
Hanîs
Haran
Harî (Ji gelê Horîyan re Harî digotin.)
Harîkar (S) (alîkar)
Havil
Hawbîr
Hawdem (S) (hevdem)
Hawdeng
Hawdîn
Hawraman*
Hawraz
Hawal
Hawar
Hawyar
Hawel (hevrê)
Hawer (heval)
Hawêr
Hawrê (hevrê,hogir)
Hawta *

Institut kurde de Paris

Haydar (agahdar,)
Hazo
Hebûn
Hejan
Hejar (S) (jar,zeyîf)
Hekar (navça Hekariyê)
Helat (rabên, derketin)
Heldêr
Helgurd (li Kurdistana Iraqê çiyayek)
Helmet (êrîş,hucum)
Helşo
Helo (S) (teyrê eylo)
Helko
Helkewt
Hemîn *
Hemreş
Hemzan
Henderan
Hendirên (li Kurdistana Iraqê çiyayyek)
Henî (D)
Herdewan
Herdî

Herewez
Herekol (çiyayek)
Herêz (çîmen)
Herêm (navçe,mintîqe)
Hemewend
Herman
Herjîr (tim jêhatî)
Hestan
Hestîyar (bi hest)
Heval (brader,kabra)
Hevgîn
Hevind
Hevra
Hevta
Hewran (mintîqek)
Hevrê (hawrê)
Hewta (hevta)
Hewlêr (bajarek)
Hewraz (berz,bilind)
Hewraman (navçe, çiya,diyalekteke kurdî)
Heyas
Hezan
Hezo (bajarek)

Hêdî
Hêja * (bi nirx,bi qîmet)
Hêmin (sikûnet,bêdeng)
Hêran
Hêriş (êrîş,hucum)
Hêtûn* (firna kiricê)
Hêz (quwet, tiwana
Hêzan (zana,serwext)
Hişyar (şîyar)
Hîwa (hêvî)
Hogir (hevrê,heval)
Homan
Homil
Horan
Hores
Hoşyar (S) (şîyar)
Hoybûn* (serxwebûn)
Hozan (şaîr)
Hozîn
Huner (si'enet,qebîlyet)

Îno (ji roja înê)

Jawero *
Jengar (herêm,mintîqe)
Jêhat (zîrek,jîr)
Jêlî (ji eşîretên Botan şaxek)
Jiwan * (hevdîtina dildaran)
Jîke
Jîkele *
Jîle *
Jîlemo (navê gulek)
Jîlwan *
Jîndar (saxlem)
Jîno (saxlem,li ser xwe)
Jîr (jêhatî, mêr,aqil)
Jîr-Evîndar (aşiqê mêrxas)
Jîro (mêrxas,jêhatî)
Jîwan
Jîwar
Joro (bilind)

Kajaw
Kajîn (D)
Kake (S) (birayê mezin)
Kakebira
Kako
Kalan (qaba,kîfa xencerê)
Kalo
Kameran (jînxweş)
Kamore (D)
Kamyar (kameran)
Kamrewa
Kanga (S) (kanî,serçavî)
Kara (bikar)
Karda
Kardan (Berî bûyîna Îsa ji Kurdan re Kardan jî digotin.)
Kareman
Karewan (S) (karwan)
Karêz
Karmend (memûr)
Karsaz
Kardî
Kardo (navê Kurdanê kevin)
Kardox (navê Kurdanê kevin)
Karwan
Karza
Karzan
Kawa (mêrxasê çîroka Newrozê)
Kawan (H)
Kawe (Mêrxasê çîroka Newrozê)
Kazêwe (S) (şefaq)
Kej (por zer)
Kejo (por zer,çiya, kew)
Kekan (li Çolemêrgê eşîrek)
Keko (kak)
Kelar (li Kurdistana Iraqê bajarek)
Keleş
Ken (K) (ji kenîn)
Kendal (gaz,banî)
Kereng (gîyayek)
Kesko (ji rengê kesk)

Kesra (padîşahekî Kurdan)
Keya (muxtar)
Keyo
Kezêwan
Kîkan (eşîrek)
Koçbar (macir)
Koçer * (bêrtî)
Kosar (S) (çiyayî)
Kosaran (çiyayek)
Kosret (çiyayek)
Kovan (bi derd,kul)
Koyo (D) (çiya)
Kurd
Kurdistan *
Kudo (D)
Kurdo
Kurdmanc

Lacan
Laçîn (çeşîdek keten)
Lafaw (S) (laser,lehî)
Lane (S) (hêl,alî)
Lano (hêla şîr)
Lalo (S) (Xalo,birayê dayikê)
Law
Lawik (stran)
Lawo
Lawçak
Lawiko
Lawîn (S) *
Lawxas
Lewend
Lezgîn
Lêşaw (laser,lehî)
Lêwar
Lêzan (şahreza)
Lêzime (barana gurr)
Lihon (mintîqek)
Lolan * (navê eşîrek)
Loman *
Loran (mintîqek)

Institut kurde de Paris

Mado (ji gelê Madan tê)
Mako (li Kurdistana Iranê bajarek)
Malol (nevekî kevin)
Mamo (apo)
Manco (Ji Medan tê.)
Mengur (eşîretek)
Manî (ji ola Zerdeşt)
Mano
Maweran
Mazîn
Mazra (Navê Zerdeşt)
Mebest* (mexsed)
Mekî (H) (xwê,nimek)
Mem (Memê Alan)
Mendî
Mendo
Meng (li serxwe, pêngav)
Merd (ciwamêr)
Merdan
Merdem (D) (mirov)
Merdo
Mereto (çiyayê Motkan)
Merge
Mergewer (mintîqek)
Merîwan (li Kurdistana Iranê bajarek)
Mertal (şûr û mertal)
Merwan (dewleta Kurd)
Mezdar (şêrin,xoş)
Mezdaka (Padîşê Medî)
Mezin
Mêrdîn (bajarek)
Mêrko
Mêrwan (bajarek)
Mêrxas
Mistan (eşîrek)
Mizgîn *
Mizgên (S) (mizgîn)
Mîr (bi esil, beg)
Mîran (beg)
Mîrhem
Mîrko
Mîro
Mîrxas
Mîrza (bay,hem)

Mîrze
Mîrzeban (navê padîşa hê Merwaniyan)
Mîrzo
Modan
Munzûr (D) (navê çiya û çemê Dersimê)

Nalî (navê helbestvanê Kurd)
Namo (xerîb)
Nasraw
Naso
Naşîn
Navda
Navdar
Navîn
Narî
Neberd (aza)
Nebez (gemas,yılmaz)
Nemrût (padîşayek)
Nerdîn
Neroz
Newbîn
Newroz *
Nexşî (Eqîbet)
Nezamo
Nêçîrwan
Nirke
Nişîv (berberjêr)
Nişwan
Nizar
Nîno (ji nîne)
Nîyaz (daxwaz)
Nîyazî (daxwazî)
Noş (ji afîyetê tê)
Noşîrwan
Noşo (ji afîyetê)
Nûbar
Nûber

Olan (K) (dengdan)

Padaş
Padaşt
Paldar (hêsa, xwedî kêf)
Pale (karkerê erd)
Palîn (çêra piştî bêriyê)
Paraw
Parêz (bexçeyê dora malê)
Pawan (bendewar)
Payan (serbilind)
Payedar (qîmet bilind)
Pankîsar (D)
Pelamar (S) (êrîş)
Perêz
Peroş (S)* (xîret, perîşaniya dil)
Perwer (hezkar)
Pesend (qîmet,deger)
Peşêw (pêşeng)
Peya
Peyan (nobet)
Pênaw
Pêriz
Pêşan (Zaravekî kurdî yê kevin, eşîretek)
Pêşeng *
Pêşew (S) (pêşeng)
Pêşewa (serok)
Pêşrew
Pêşket
Pêşkewt (S)(pêşket)
Pêşwaz
pêrgîn (ber pê çûndin, karşılama)
Pêşwer
Piling (kaplan)
Piştîvan
Piştîwan
Pişko
Pîran (bajarek)
Pîro
Pîron (D) (Pîran)
Pîrot
Pîroz (mubarek)
Pola

Institut kurde de Paris

Polan
Polat
Porşev (Bavê Zerseşt)

Qelwez (H)
Qenco (baş,çak)

Raber (rêber,pêşewa)
Rajan (gundek)
Rajo
Rojko (Eşîretek)
Ragîr
Raman (fikir)
Ramand (ji fikir)
Rangar
Raspêr
Rastgo (rastbêj)
Rastî *
Rawêj
Reman (ciyê petrola Batmanê dertê)
Reşko (çiyayek)
Reşo
Reşol
Reswan
Reşwend (Li Maku eşîrek)
Rewa* (şil, avî,rast)
Rewan (meşa hûr)
Revend
Rewend (eşîreta Eyubî,koçer)
Rewşen * (ronak)
Rewez
Rêbaz (destûr,îzin)
Rêbend
Rêber (yê ku rê şan dide)
Rêbîn
Rêbiwar
Rêdan (îzin,musaede)
Rêkan
Rêkewt
Rênas
Rêşan

Institut kurde de Paris

Rêving (rêwî,tengezar)
Rêwî (K) (ew kesê ku bi rêve diçe)
Rêzan * (organîze)
Rindo
Ristem
Rivîn (gurrî û pêta agir)
Rizgan
Rizgar (serbest,xilas)
Rizgo (ji rizgar)
Rîşal (xeml û xêz)
Rosem
Rostem (Ristem)
Rodî (roj dît)
Rogeş *
Rohat
Rojan
Rojdar
Rojen
Rojhat
Rojkan (eşîreta Bedlîsê)
Rojwan
Rojyar
Ronî *
Ronas
Ronga (D)
Roşan
Roşon (D) (cejn,eyd)
Rûbar (çem,newal)
Rûgeş
Rûşen *

Sakar (S) * (hêsa)
Salar (S) (qomando)
Samal (sade,saf)
Saman (S) tenduristî)
Samrend
Sanaw
Sazan (harmonî)
Sefîn (seyrangehek)
Senger (sîper)
Sepan (S) (pale)
Seraw (serçaviya avê)
Serbaz (seresker, subay)

Institut kurde de Paris

Serkar
Sarkîs (navekî bi kurdî û bi ermenî ye. Mana wî xizan e.)
Serberz (serbilind)
Serbest
Serbilind
Serdar (qumandar)
Serdeşt (bajarek)
Serfîraz (zafer,serbilind)
Serger (rasta ser çiyê)
Sergevaz
Sergewaz
Serhat (navê herêma bakûrê Kurdistanê)
Serheng (nûner,serok)
Seriyas (mintîqek)
Serkeft (yê serketî)
Serkewt (yê serketî)
Serket (serkewt)
Serko
Sermend
Seroxan *
Sertan
Serwaz (H) (serbaz)
Serwer (mezin,gewre)
Serxwebûn
Serbexo (S) (serbixwe)
Seywan
Sêvdîn
Sêvo
Sêwe
Silîv (silîvanî)
Silîvî (ji navça Silîvan)
Silîvo
Simbil (simêlê genim)
Simiko (serokekî)
Sindî (li Kurdistan jêrîn navê herêm û eşîrek)
Sirûd (merş)
Siwar
Siware
Siwaro
Sîdar (serdar,qumandar)
Sîpan * (li Kurdistana Tirkîyê çiyayek)
Spîndar (curek dar)
Sîrvan

Sîrwan
Sîyabend (mêrxasê çîroka Sîyabend û Xecê)

Soran (mintîqe û dîyalekteki kurdî)
Sorav (navê giyayek)
Soro (kejo)

Şabal
Şabaz
Şadî (xweşî)
Şadıl
Şadman
Şahîn
Şahnî
Şaho (çiyayek)
Şakar (pir baş)
Şalaw (êriş)
Şalûl * (bulbul)
Şalyar
Şamar
Şamêr
Şandî
Şandîyar
Şano
Şar (bajar)
Şareza (serwext,zana)
Şaristan * (medeniyet)
Şarewan
Şaro
Şasiwar
Şaxan *
Şaxewan (s) (çiyavan)
Şaxo
Şayen
Şayest
Şeyda *
Şaza
Şeko
Şemal
Şemdîn
Şemlo (kîbar,şiq)
Şemo
Şemzîn
Şeng (giyayyek)

Şenge
Şengo
Şenko
Şepol *
Şeref-xan
Şerî
Şerman
Şerro (yê şerûd)
Şervan
Şeşo
Şevder (bê mal,rêwî)
Şevdîn
Şevgerd
Şevgeş (navê giyayek)
Şevger (yê ku bi şev pir digere)
Şevgîn (nîv tava hîvê)
Şevket (bi şev bû)
Şevo (ji şevê)
Şewan
Şewdêr
Şewdîyar
Şewêş
Şênwar
Şêran
Şêr
Şêrdil
Şêrgir
Şêrgo
Şêrko
Şêro
Şêrvan
Şêrwan
Şêwirmend (aqilmend)
Şêrzad (kurê şêr)
Şihîn
Şikomend
Şimêran
Şimşat * (şaxa darê)
Şino
Şipal
Şivan
Şîno
Şînwar
Şîpan
Şîrîn *
Şîro
Şîrox

Şîrvan (Li Hewrêrê eşîrek)
Şîşar *
Şîto (hişyar, navê kevn e)
Şîyan
Şîyar
Şîyaw
Şolo (navekî kevin)
Şoran (xeberşêrîn)
Şoreş (inqilab, devrîm)
Şûca
Şûkar
Şûmo (zîrek,nerhet)
Şûro

Tajdîn
Takî
Talorî (mintîqek)
Tamij
Tamo
Taqane (S) (yekane,yek)
Tato
Tawêr
Tavî (cûrek baran)
Tekan
Tekman (bajarek)
Tekî
Tekîn
Telan
Telar (S) (zêr û zîv)
Temen (emir, sal)
Temenî (emir dirêj)
Temo
Temûr
Tengezar (muhacir)
Tenya (S) (bi tenê)
Terlan (xortê dilbaz, yakışıklı)
Terxan (S) (feda,herc)
Terza
Tevger (çalak,hereket)
Tevnedar (yê ku tevne çêdike)
Tewar * (ji neslê paqij)
Tewran
Tewro
Tezo

Têco
Têkoşer (mucadelevan)
Têlî *
Têlîşan *
Têlîşar
Têlo
Têper
Têrkan (mintîqek)
Têrkî (ji Têrkan)
Têto (navê kevn)
Tîjbîn
Tîjk
Tîjper
Tîjrew
Tîleko
Tîrendaz
Tîrewan
Tîrêj * (Tava rojê)
Tîrîgan (Navê Padîşê Gutîyanê dawî ye.Berî Îsa 2574 Oran êrîş bir ser wan û dewleta wan belav kir.
Tîrok
Tîro
Tîrvan (yê ku tîr davêje)
Tola
Tole
Tomar
Toran
Torî (li Kurdistana Tirkîyê mintîqek)
Torîşan
Toro (terbîye)
Topo (D)
Tozo
Tûjela *
Tûjo
Tûtîno
Tiwana

Vaya (di zimanê Zend.Avista de "ba". Iro bi dimilî jî "va" ye.)
Vatî (D)
Vejen (ji nû ve jîyan)
Vehêl
Vêsand (rehet,istirhet)

Institut kurde de Paris

Vîndar (bi îrade)

Wan * (bajarek)
Wargirt
Warhêl
Warî
Warîpal
Warşên
Warşîn
Warzan
Wekhev *
Welan
Welat
Welatevîn
Wend
Wendî
Werdî
Werzan
Werzêr (pale)
Weşt (curekî bayê)
Weştî (ji bayê)
Wetman

Wezîr
Wêje (edebî)
Wêjewan
Wirdbîn (bi dîqet)
Wirdî
Wirya
Wişyar (S) (hişyar)
Wurşedar

Xabûr (çemek)
Xakî (çeşîdek qumaş)
Xakîwan
Xalan
Xaldar
Xalwan (malexal)
Xamo
Xanavdel
Xane (gundek, mal)
Xanedan
Xanî
Xanko
Xano
Xarpêt (bajarekî kevin)

Institut kurde de Paris

Xasî (gundek,pakî)
Xasmêr
Xawin
Xebat
Xelat (çiyayek,dîyarî)
Xembar
Xemgir
Xemgîn (xwedî derd)
Xemlo
Xemo
Xemxwar
Xencer
Xengo
Xerdel * (giyayek)
Xerzan (mintîqek)
Xerzî (ji Xerzan)
Xeylan
Ximo
Xêlan
Xişman
Xiyan (mintîqek)
Xizan (feqîr)
Xobar

Xogir
Xonas (xwenas)
Xordî
Xordîn
Xoran
Xorto
Xoro
Xoron
Xorwîst
Xoşbarîn
Xoşber
Xoşbîn
Xoşbêj
Xoşhat
Xoşew
Xoşnav
Xoşnaw
Xoşîn
Xoşewî
Xoşmend
Xoşrû
Xozan
Xozî
Xwedêda

Xweşhat
Xweşmen
Xweşmend
Xweşmêr
Xwezan
Xwezil
Xwezî *
Xubar (çandina payîzê)

Yadgar
Yado (serbazê Ş Seîd)
Yara
Yaran (dost, heval)
Yardil
Yarko
Yaro
Yekan
Yekbêj (ciddî)
Yekbî
Yekbîn
Yekbîr (s)
Yekbûn
Yekdil
Yekrû
Yekta *
Yekzan
Yemo
Yezdanşêr (serokek)
Yezd (ji Zerdeştî tê)
Yezdî
Yezdîn
Yezdîxan
Yîma (navê Xwedê Zerdeşt)

Zagros (çiyayek)
Zamo
Zal
Zana
Zanyar (ulimdar)
Zar (zarav, devok)
Zarav (devok)
Zardeşt (Zerdeşt, rastgot)
Zarî
Zarg (çiyayê Fîsê)
Zargo

Zarmend
Zawa
Zaxo (bajarek)
Zaza (dîyalekta dimilî)
Zazî (ji zaza)
Zemêr
Zend (qevda dest,eşîrek)
Zendî (eşîrek)
Zendîn
Zendo
Zengî *
Zengo (malbatek)
Zerdeşt (pêxemberê Kurdan)
Zerdûş (Zerdeşt)
Zerdo
Zero
Zerzan
Zêbar (eşîrek)
Zêndîn
Zêro
Zêwan
Zêwer
Zimnako (çiyayek)
Zinar
Zindî
Zindû (S) (jîndar)
Zirêbar
Zirêvan
Ziryan (S) (ba û baran)
Zîlan * (Li Kurdistana bakur geliyek,cîhê qetlîama mezin)
Zîno
Zînwê *
Zinwêr (S)
Zîrek (jêhatî,bi aqil)
Ziring (jîr)
Zîver
Zîvo (ji zîv)
Zîwar
Zormend *
Zoran (ji zehmet tê)
Zorav
Zoro
Zûlo
Zûma *
Zûman

Berhevkar: Amed Tîgrîs
Roman Motkî

Ken Û Girîn

Stockholm 1989

Şêrko Bêkes

Dal

helbest

Weşanên
Apec-Tryck & Förlag

Institut kurde de Paris

En studie i sprit

LIVET I GRÖNA KÅKARNA

En berättelse från 1950 - talet
av
Valborg Landelius

Stockholm 1988

PIRTÛKÊN WEŞANDXANEY APEC YÊN KU HATINE ÇAPKIRIN

Şêx Eskerî

IQDÊ DURFAM

Stockholm 1989

Institut kurde de Paris

Weşanên Apec-Tryck & Förlag

Biha 30:- skr

ISBN: 91-87730 20

Institut kurde de Paris

B12